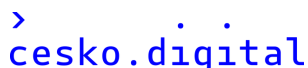

Stanovisko Společně & Digitálně ke vzniku Digitální a informační agentury

Digitální a informační agenturu (DIA) vnímáme jako příležitost k nastartování digitální transformace České republiky. Ačkoliv má podle nás vláda rezervy především v komunikaci se státními správci IT systémů, vnímáme vznik DIA jako správný krok. S vládou o příležitostech a hrozbách mluvíme a nabízíme pomocnou ruku.

Česká republika se dlouhodobě potýká s významnými překážkami efektivní digitální transformace. Současná cesta k digitální transformaci se za posledních několik desítek let ukázala jako pomalá a neefektivní. Domníváme se, že je potřeba zásadní změna koncepce a takovou **šancí na změnu je právě Digitální a informační agentura.**

Potenciální přínosy DIA

Navzdory dosavadním nedostatkům v komunikaci, které lze opravit, je neexistující DIA - instituce zodpovědná za digitální transformaci - akutním problémem České republiky. DIA má totiž potenciál:

1. **Zajistit politickou prioritizaci** digitální transformace, neboť ta bude jediným úkolem DIA a jen na ni bude mít DIA rozpočet.
2. Překonat neefektivní resortismus a nahradit jej systematickým **rozvojem a sdílením know-how** v oborech klíčových pro digitální transformaci, a to jak přímo v DIA, tak skrze ni na jednotlivých úřadech.

Česká politická reprezentace dlouhodobě nevěnuje digitální transformaci státní správy dostatečnou pozornost. Digitalizaci na okraj zorného pole odsouvají momentální krize i politicky snáze uchopitelná témata s rychle dosažitelnými výsledky. Symptomatická je tato situace zejména v posledních letech, v nichž agenda uprchlické, covidové a nyní ukrajinské krize zcela vysála kapacity Ministerstva vnitra, které tak nedokázalo věnovat dostatečnou pozornost vymáhání povinností ostatních resortů, natož aktivnímu budování klíčové digitální infrastruktury. Stále tak digitalizaci státu brzdí například neuspokojivý stav základních registrů, jejichž správa by se právě pod vznikající DIA měla převádět.

Povedené příklady digitalizace agend jsou izolovanými úspěchy, jejichž systematickému opakování brání tuhý resortismus¹. Expertíza je v současné době koncentrována náhodně na některých resortech, ale nedaří se ji efektivně prohlubovat ani šířit. Budování Digitální a informační agentury vnímáme jako uvědomění si, že nelze mít na každém úřadu experty na všechny aspekty digitalizace agend od architektů přes právní specialisty až po produktové manažery. Uchazečů o tyto pozice není dostatek, pro stát je obtížné jim nabídnout vhodné podmínky, natož jim nabídnout prostor pro rozvoj ve své profesní komunitě v prostředí jednotlivých resortů, v nichž se velké projekty běžně nerealizují. Je proto účelné koncentrovat specifické know-how v Digitální a informační agentuře a skrze ni pomáhat expertům na jednotlivých úřadech. Věříme, že je to cesta výhodná jak pro stát, tak pro jeho dodavatele. Stát se stane mnohem kompetentnější v procesu zadávání IT veřejných zakázek.

Vláda podceňuje komunikaci

Z pozice nevládního sektoru vnímáme nedostatky, které proces budování DIA provázejí. **Ty ale neodůvodňují další odkládání nezbytné systémové změny, kterou DIA představuje.**

Doporučujeme více pozornosti věnovat komunikaci, která by proaktivně, systematicky a soustavně vysvětlovala očekávané přínosy a reflektovala namítané problematické aspekty vzniku DIA. Je důležité vést trvalou debatu se

- a. **zástupci dotčeného soukromého sektoru**, který je klíčovým partnerem pro úspěšnou digitální transformaci, a
- b. **dotčenými zaměstnanci státu**, kterých se organizační změny v souvislosti se založením Digitální a informační agentury dotýkají a mohou mít z narušení digitálního ekosystému státu oprávněné obavy.

Nedostatečná komunikace je bohužel českému státu vlastní dlouhodobě, a proto doporučujeme věnovat pozornost nastavení [kvalitní strategické komunikace](#) státu nejen v krizových záležitostech, ale též v běžných klíčových agendách.

¹ Ilustrativním příkladem tuhého resortismu je letitá neschopnost Ministerstva vnitra uvést v život jednotnou vizuální identitu státu [Design systém gov.cz](#), byť je povinná.

Doporučení: Schválit vznik DIA a více využít existující RVIS

Jsme toho názoru, že potenciální problémy ve fungování Digitální a informační agentury jsou zatím pouze teoretické. DIA musí nejdříve vzniknout, aby mohla naplnit svůj potenciál. **Neměli bychom se proto předčasně obávat možných selhání, ale aktivně jim předcházet.** Digitální a informační agentura je šancí na pozitivní změnu nefunkčního přístupu. Vláda ale musí zajistit kvalitní personální obsazení a správně nastavit fungování DIA v ekosystému státní správy.

- **Doporučujeme vládě proaktivně a včas využívat Radu vlády pro informační společnost (RVIS)** jako odborný konzultační panel, který je schopen konstruktivně oponovat její návrhy a poskytovat zpětnou vazbu ke komunikaci tématu.

Společně & Digitálně je iniciativa odborných organizací, které se systematicky věnují podpoře digitální transformace České republiky, a přispívají tak k naplnění vize Moderní státní správy (modernistatnisprava.cz).